

automatisk indtræder i andre stater som følge af den afsagte straffedom.

3. Det drejer sig i første række om reglerne om det retlige princip, der benævnes „ne bis in idem“, d. v. s. de regler, der fastlægger, i hvilket omfang det forhold, at en bestemt handling har medført en strafferetlig reaktion i én stat, skal medføre, at andre stater er afskåret fra at strafforfølge den samme handling.

I den gældende danske straffelov er dette forhold reguleret i § 10, stk. 3 og 4.

Det følger af § 10, stk. 3, at der i visse tilfælde, hvor man i øvrigt efter straffelovens § 7 kan straffe i Danmark for forhold begået i udlandet, alligevel ikke kan rejses påtale her i landet. Dette gælder, når gerningsmanden ved en dom afsagt i den stat, hvor handlingen er begået, er endelig frifundet, eller når den i gerningslandet idømte straf er fuldbyrdet eller i henhold til denne stats lovgivning bortfaldet — f. eks. på grund af forældelse eller benådning.

I de tilfælde, hvor strafforfølgning kan ske i Danmark, uanset at der allerede er afsagt og fuldbyrdet en dom i udlandet — d. v. s. i tilfælde, hvor dommen hidrører fra et andet land end gerningslandet, eller hvor der kan ske forfølgning her i landet, fordi den fremmede dom ikke er endelig fuldbyrdet, f. eks. fordi den dømte er flygtet under fuldbyrdelsen — skal der dog altid efter § 10, stk. 4, ske en tilsvarende reduktion af den straf, der udmåles her i landet for det samme forhold.

4. Den ordning, der er fastsat i den europæiske konvention, svarer i meget vidt omfang til de gældende danske regler.

a. Det er således også efter konventionen den almindelige regel, at det land, hvor en strafbar handling er begået, ikke vil være afskåret fra at rejse tiltale, selv om der allerede er sket strafforfølgning i en anden stat. Den eneste indskrænkning, der sker i denne ret, er i tilfælde, hvor gerningslandet selv har anmodet et andet land om at gennemføre strafforfølningen. Dette vil navnlig være praktisk i tilfælde, hvor gerningsmanden allerede befinder sig i den anmodede stat. Man har fundet, at det er en naturlig konsekvens af et sådant samarbejde, at gerningslandet må respektere den strafforfølgning, der bliver resultatet af dets egen anmodning, i samme omfang som den må respektere fremmede domme, der afsiges for handlinger begået uden for dets territorium.

Det skal imidlertid fremhæves, at Danmark ikke i noget tilfælde vil være forpligtet til at anmode en anden stat om at overtage forfølgningen af en over-

trædelse begået her i landet. De danske myndigheder vil derfor, selv efter at en regel svarende til den omhandlede konventionsbestemmelse er gennemført, stedse selv være herre over, i hvilke tilfælde reglen skal få mulighed for at virke. Der kan derfor næppe være betænkeligheder forbundet med gennemførelsen af reglen, der findes i lovforslagets § 10 a, stk. 2, litra a.

b. I lighed med den gældende danske bestemmelse bygger konventionen på det hovedsynspunkt, at en udenlandsk dom, for at afskære en anden stat fra at retsforfølge for det samme forhold, enten skal være frifindelse, eller straffen skal være afgjort ved fuldbyrdelse eller bortfaldet. Reglerne er dog noget mere specificerede i konventionsteksten, og det har været nødvendigt at formulere tilsvarende mere specifikke regler i forslagets § 10 a, stk. 1, nr. 1-3, uden at dette betyder nævneværdige realitetsændringer i forhold til gældende dansk ret.

Derimod betyder det en udvidelse i forhold til de gældende danske regler, når konventionen undlader at betinge den omhandlede retsvirkning af, at dommen er afsagt i gerningslandet. I et tilfælde, hvor en dansk statsborger f. eks. dømmes og afsoner i Tyskland for et forhold begået i Frankrig, vil dommen efter den gældende regel i straffelovens § 10, stk. 3, ikke afskære de danske myndigheder fra at rejse sag herhjemme vedrørende det samme forhold. Efter konventionsreglerne vil en sådan ny proces imidlertid være udelukket i alle tilfælde, hvor der allerede er gjort op med det samme forhold i en anden konventionsstat, selv om denne stat ikke er den samme som gerningslandet.

Den videregående regel er et naturligt udslag af ønsket om i videst muligt omfang at undgå, at en lovovertræder flere gange bliver straffet for samme forhold. Ud fra mere teoretiske betragtninger kunne det ganske vist anføres mod en sådan udvidet regel, at man ikke på forhånd kan være sikker på, at den stat, i hvilken dommen er afsagt, har haft en sådan interesse i at føre sagen, at det vil være rimeligt, at den almindelige adgang for danske myndigheder til at strafforfølge danske statsborgere og personer bosat her i landet uden videre skal vige. Man kunne endog tænke sig, at den anden stat havde gennemført en hurtig — og lemfældig — retsforfølgning med det formål at afværge en retsforfølgning her i landet. I betragtning af, at der kun vil være tale om den omhandlede udvidelse i forhold til medlemmerne af den europæiske konvention, forekommer sådanne betragtninger dog ikke tungtvejende. Det foreslås derfor at gennemføre den udvidede regel ved i forslagets § 10 a, stk. 1, at sidestille europæiske straffedomme med domme afsagt i gerningslandet.